

Sjunde roten, tomt 77

Kvarteret Gästgivaren

Nittonde roten 1637–57v

Tionde roten 1657 h–70

Sillgatans norra sida öster om

Östra hamnen 7.76–77

Postgatan 40

Arfwid Månsson kalkslagare 1660–63

Notiserna i de gamla rättshandlingarna kan stundom vara alltför lapidariska för att med säkerhet kunna genomskådas. När det den 24.9.1660 står att sal Anders Olufssons gård var såld till Arfwe Månsson för 50 rdr (huseköpspenning 3 d) menar man då Arfwe Månsson kalkslagare i tionde roten 1660 eller den Arfwe Månsson skomakare, som bodde på Spannmålgatan 1675?

Lars Larsson besökare

1666–73. änkan 1676 Gustavi tomtöreslängd 1670–74. änkan 1675–81

Lika svårtolkat som ovannämnda notis är den, som meddelar ”Lars Larssons gård lagbjöds, inköpt av Anders Göstesson” (1644–55 i rote 19, se 7.70). Vem var köpare och vem var säljare?

På ansökan av Lars Larsson i Gamlestaden och Anders Persson beslöts den 24.3.1675, att Brita Larsdotter, sal Lars Larsson besökares dotters fädernearv i hus och gård på Sillgatan tills vidare skulle befrias från tiondepenning.

Nils Christensson båtsman, senare skeppare

1675–81, 1696–98

Den 31.8.1685 lät skepparen Nils Christensson första gången uppbjuda hus och gård på Sillgatan mellan Oluf Andersson Ahleroths gård å västra och avlidne Tore svärdfejares gård å östra sidan, vilken han köpt av Brita Larsdotters förmyndare *Peder Jonsson Radde* i Gamlestaden. Samma dag betalade han 3 d smt i huseköpspenning.

11.8.1695 begravdes löjtnant Nils Christenssons första hustru. 1698 pantsattes löjtnant Nils Christenssons gård på Sillgatan (samma grannar nämnda). Det är oklart, hur det förhåller sig, att samma grannar omtalas, när hustru Ingeborg Håkansdotter den 20.11.1699 pantsatte banken hus på Sillgatan. Månaden innan den 23 oktober hade enligt Berg samma gård pantsatts av I. H. men grannen i öster kallas Oluf Lund (se Berg 7.92 [oklar hänvisning i manuskriptet] se 10.82. Oluf Lund = Oluf timmerman?) Ingeborg Håkansdotter, hustru till Erik Månsson, begravdes D 2.6.1709, vilket ger förklaring till att tomtöreslängden 1704 tillskriver Erik Månsson gården. Den kallas 1710 Erik Månssons arvingars gård. Det kan knappast vara denne Erik Månsson, vars hustru Karin Eriksdotter den 7.12.1709 av Jonas Styfwert fordrades för malt. En Erik Månsson var närvarande den 16.9.1712 när kyrkosmeden Andreas Helgesson lät döpa sin dotter Anna. Rote-mästare Erik Månssons änka Karin Eriksdotter anklagades vid kämnärsrätten den 11.12.1716 för

att falskeligen ha handlat med en bondgosse från Halvås socken, Barne härad, och givit honom ett halvöre i stället för ett mynttecken och 5 1/2 skäppor malt i stället för 7 1/2 genom mätning med en falsk skäppa. *Korpralen under överste Cronstiernas regemente Hans Råberg*, som bodde hos änkan, vittnade.

Men här i 7.77 bodde då sedan åtminstone 1715–1721 karduanismakare mäster Petter Casparsson Wolter, vars tomt 1715 värderades till 120 d smt: inget husvärde uppgavs. *Läregossen Anders Andersson* bodde 1717 tillsammans med Wolter, som skattade för sin tobaksrökning, och hans hustru Kerstin Nilsson, död 8.11.1739, tidigare gift med svarvaren Anders Andersson Kloot, död 1705. Läregossen är kanske identisk med Kerstin Nilssons styvson *Anders Andersson Kloot (d.y.)*, som 1720 bodde hos Wolter.

Man frågar sig om Petter Wolter någonsin ägde 7.77 och om inte den remsnidare Erik Kruse, vars arvingar i början av 1720-talet omtalas som ägare av tomten, var identisk med den tidigare ägaren Erik Månsson. Det tål att undersökas. Någon Erik Kruse omtalas varken i domkyrkans eller den tyska kyrkans begravningsregister (en skeppare *Sven Månsson Kruse* fick burskap 4.6.1683). I varje fall uppbjöd Petter Wolter den 12.6.1727 en tomt, som han köpt på Kronhusgatan den 25.2.1721, som *skulten Olof Katt* tidigare ägt (se 8.5).

Sal Erik Kruses arvingars gård på Sillgatan mellan handlaren Olof Gunnarssons och Nils Hagerbergs gårdar såldes 13.3.1725 av *Nils Hagerberg* som förmyndare för jungfru Cornelias Kruse till handlanden Olof Gunnarsson. Sedan Cornelia Kruse gift sig med mäster Sven Ahlin lämnades nytt köpebrev 20.8.1726 på tomten mellan Nils Hagerbergs framtomt i öster och klädesmakare Petter Norman i väster, areal 80'×25¼', uppbud 29.8.1726. (Se 9.32 ang. Sven Ahlins försäljning av tomt till Olof Gunnarsson.) Gården ärvdes av Olof Gunnarssons styvson båtgillesålderman Ambjörn Lindquist, som tillsammans med sin hustru Judith Dorothea sålde gården till

stadstimmerman Anders Ahlbom

den 3.4.1734. Den 12.8.1734 framlades för magistraten (EIIb:12) ett brev, vari Olof Gunnarssons änka Britta Lindquist berättade, att hennes käre son åldermannen Ambjörn Lindquist för en kort tid sedan hade till timmermannen Anders Ahlbom uppdragit och försålt den å östra sidan näst intill hennes gård belägna obebyggda tomt, som Britta Lindquist hade tillhandlat sig av framlidna Cornelia Kruse den 13.3.1725 och som magistraten konfirmerat men som hon sedermera transporterat på sonen för att han åtagit sig att klarera gäld och skuld. Ahlbom ville nu prompt inplanka och bebygga tomten, vilket skulle vara till avsevärd nackdel för henne i anseende till hennes ”bakgårdsbyggnads inrättning”. Nu ville Britta ha förbud för Anders Ahlbo att befatta sig med byggnad och inplankning, innan ferierna var förbi. Nästa år den 4.10.1735 begärde Britta Lindquist (EIIb) hjälp av magistraten att utfå sina fordringar hos sin äldste son strömbåtsålderman Ambjörn Lindquist, t.ex. vad han uppburit av hennes svåger *ryttmästare Albrecht Holin (gift Hanna Ambjörnsdotter)* uppgående till 400 d smt.

1/4 i Skättebåten hade hon ärvt efter sina avlidna föräldrar redan innan hon inträdde i sitt första äktenskap. Den hade försålts till *madame Margareta Pettersson* för 480 d smt och sonen hade mot hennes vilja flyttat in i avlidne *Johan Petterssons gård* (7.80).

Ingeborg Olofsdotter Ahlbom omtalade i brev till magistraten hösten 1759 (EIIb:96, 13.19.1759) det testamente som den 14.3.1759 upprättats mellan henne och hennes för kort tid sedan avlidne man timmermästaren Anders Ahlbom. När detta brev skrevs var gården redan såld, ty packhuskarlen Sven Jurlander (se också 7.17) lät den 27.8.1759 uppbjuda ett på Sillgatan beläget hus och gård emellan båtedrängen Torkel Svensson och klädesvävaren Petter Ahlmans hus och gård, som

han köpt av timmerman Anders Ahlbom och dess hustru Ingeborg den 11.7.1759 för 2 550 d smt. Åren 1775 till åtminstone 1790 ägdes gården av packhuskarlen Sven Jurlanders (stavat Diurlanders) änka. Den uppbjöds 3.3.1800 av logarvaren Petter Julin, som sammanslår den med 7.76 (se denna).